

100 år

Sønderborg MUSIKFORENING

Velkommen til Sønderborg Musikforenings 100-års jubilæum! Dette festskrift ser tilbage på Musikforeningens lange historie, en spændende rejse som går helt fra året før genforeningen og op til i dag.

Der har været både gode tider og dårlige tider med svingende medlemstal og usikker økonomi, men ved hjælp af en lang række ildsjæle gennem de mange år har det været muligt at holde skuden i vandet.

Rundt regnet 450 koncerter er det blevet til i årenes løb, koncerter med både lokale udøvere og med danske og udenlandske musikere i verdensklasse. Musikforeningen er en af Danmarks ældste, men der er ingen grund til at tro at den er blevet for gammel, den er stadig med på noderne! Der er masser af håb for fremtiden. Mange fantastiske musikere står parat til at vise deres kunst, og for publikum gælder det blot om at tage for sig med åbent øre og sind.

Der er i jubilæumssæsonen planlagt seks festlige koncerter, som på mange måder ser tilbage på Musikforeningens begyndelse: Der er kor- og solosang, der optræder lokale musikere og Sønderjyllands Symfoniorkester spiller. Der er derudover arrangeret

en koncert sammen med en af vores gode samarbejdspartnere Sønderborg Jazzclub, og som en ekstra jubilæumsgave kommer en af Danmarks bedste strygekvartetter, nemlig Den Danske Strygekvartet. Sidst men ikke mindst har Laurits Larsen, indehaveren af Larsen Strings A/S, sørget for at vi kan opleve den verdensberømte violinist Isabelle van Keulen og hendes ensemble. Der er meget at glæde sig til! Se side 23.

Da Musikforeningen fyldte 90 år, blev der af det daværende bestyrelsesmedlem Karsten Munk produceret et flot power-point-show, som blev vist i forgemakket på slottet. Det vil igen blive sat op ved alle jubilæumssæsonens koncerter, suppleret med hvad der er sket i de sidste ti år.

Sus Beckedorf
formand

Kære musikelskere

For 100 år siden blev gode musikelskende borgere i Sønderborg enige om at stifte Sønderborg Musikforening. Det viste sig at være en rigtig god beslutning. Mange toner er bølget gennem luften siden dengang. I 100 år har foreningens medlemmer arbejdet troligt ud fra formålet – at udbrede forståelse af og kendskab til musikkens kunst. Tak for det!

I Sønderborg Kommune har vi et rigt, varieret og spændende kulturliv. Det er ikke nogen selvfølge. Vores foreningsliv har en stor og afgørende betydning for omfanget af de mangeartede tilbud og arrangementer, man som borger og besøgende kan boltre sig i. Takket være de frivilliges indsats i foreningerne nyder vi godt af de talrige kulturtilbud, der findes i vores område.

På skuldrene af deres forgængere har bestyrelsen 100 års erfaring med at arrangere klassiske koncerter og skabe rammer for et inspirerende fællesskab omkring musik, der aldrig går af mode. Vi kan med rette have store forventninger til en festlig jubilæumskoncert i de historiske omgivelser i Riddersalen på Sønderborg Slot.

Hjertelig tillykke med jubilæet og alt det, I som forening har ydet gennem årene – til fornøjelse for jer selv, men også til stor glæde for alle os andre, som I giver muligheden for at komme og nyde. Må jeres arbejde og virke lykkes for jer mange år fremover.

Venlig hilsen

Stephan Kleinschmidt

Formand for Udvalget for Kultur,
Idræt, Handel og Turisme

Sønderborg Kommune

Musik på slottet

Musik hører naturligt hjemme på et slot. I renæssancen, som det meste af Sønderborg Slot stammer fra, havde konger og hertuger professionelle musikere i deres tjeneste, og de var en uundværlig del af fest og repræsentation på slottet. Slotskirken fik orgel i samme tid, og her møder vi den anden form for professionel musik i datiden. Senere blev slottet kaserne, og i den tid var det så en tredje form for professionel musik, der lød mellem de gamle mure: militærmusikken.

Da slottet blev gennemgribende restaureret 1964-73, besluttede man at genskabe den store riddersal i kongefløjens øverste etage, og den blev indrettet, så den både er historisk minde, men også et rum, der kan bruges. Ikke sjældent lyder der musik i det smukke og historiske rum.

Her indtager Sønderborg Musikforening en særlig plads, fordi den år efter år sørger for en række af koncerter, der på det musikalske område forbinder tradition og nutid, som slottet selv. Det er en fin måde at bruge de historiske rammer på, som vi fra museets side er glade for. Derfor skal der lyde et stort tillykke med jubilæet.

Venlig hilsen

Carsten Porskrog Rasmussen,

Enhedsleder, adjungeret professor,
dr.phil.

Tilbageblik

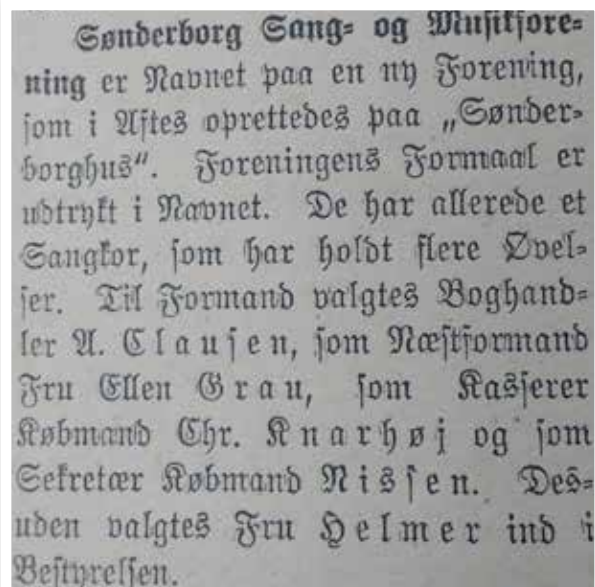
1919

"Sønderborg Sang- og Musikforening" er navnet på en forening som i aftes oprettedes på Sønderborghus. Dens formål er at fremme god Sang og Musik i Sønderborg.

Sådan kunne man læse i Dybbøl-Posten den 28. maj 1919, og vi kan nu se tilbage på 100 år med kammermusik i Sønderborg.

Europa var i 1919 i færd med at finde fodfæste efter de enorme omvæltninger som 1. verdenskrig havde ført med sig. Kulturelt var det en meget spændende tid. Det forrige århundredes romantiske stil var blevet afløst af impressionisme og ekspressionisme både i malerkunsten og i musikken. Ny musik vandt frem med berømte komponister som f.eks. Arnold Schönberg, Igor Stravinskij og Richard Strauss. I Danmark levede på det tidspunkt P.E. Lange-Müller, Oluf Ring, Thomas Laub og den kendteste af dem alle Carl Nielsen.

I Sønderjylland levede man stadig under tysk herredømme. Det var meget udbredt at synge sammen og der eksisterede mange kor. Sangforeninger spillede en stor rolle, og i slutningen af 1800-tallet fik den folkelige fællessang tag i den dansksindede del af befolkningen.

Sønderborg Sang- og Musikforening er Navnet paa en ny Forening, som i Aftes oprettedes paa „Sønderborghus“. Foreningens Formaal er udtrykt i Navnet. De har allerede et Sangkor, som har holdt flere Ovelser. Til Formand valgtes Boghandler A. Clausen, som Næstformand Fru Ellen Grau, som Kasserer Købmand Chr. Knarhøj og som Sekretær Købmand Nissen. Desuden valgtes Fru Helmer ind i Bestyrelsen.

Citat fra et tilbageblik på Musikforeningens begyndelse i en årsberetning fra 1924:

... at lade de gamle danske Toner, som så længe havde været forbudt at synge offentligt, og store Værker af Gade, Heise og hvad de alle hedder, lade disse Værker ved siden af de kønne gamle danske Fædrelandssange blive fortonet på bedst mulige Maade. Dengang var det en smal Sag at samle et Sangkor, for det var jo for en stor Del en national Sag som det gjaldt om at støtte.

Et af disse mange kor var "Sønderborgkoret" som blev stammen i den nystiftede musikforening.

Den ene af sæsonens fire koncerter var i de første år en korkoncert, og de tre andre var overvejende med instrumentalister eller sangere, som ikke kun var lokale, men fra hele Danmark og fra udlandet. Efterhånden som årene gik, blev der stadig færre koncerter med kor, og i 1938 fik foreningen sit nuværende navn Sønderborg Musikforening.

Musikforeningens første koncert 1919

Foreningens første koncert blev afholdt i juli 1919, hvor flere kor fra Als medvirkede sammen med et orkester ledet af hr. Musikdirektor Nielsen fra Guderup. Billetterne blev revet væk, og i Dybbøl-Posten kunne det læses, at der blev ringet rundt til småbanestationerne på Als for at give besked om at der var udsolgt, så man ikke skulle tage den lange vej til Sønderborg forgæves!

Den første formand var boghandler **Andreas Clausen**

Og med ham i spidsen besluttede Musikforeningen at afholde et stort sangstævne i juni 1920. Ifølge den gamle bestyrelsesprotokol ville stævnet kun blive gennemført under forudsætning af at genforeningen fandt sted. Som vi alle ved fandt genforeningen sted, og stævnet på Dybbøl Banke blev en stor succes. På genforeningsdagen blev der igen afholdt koncert, hvor der bl.a. blev sunget en genforeningskantate af den dengang kendte komponist og dirigent Peter Gram. Det foregik på Ringriderpladsen, og det berettes i protokollen at:

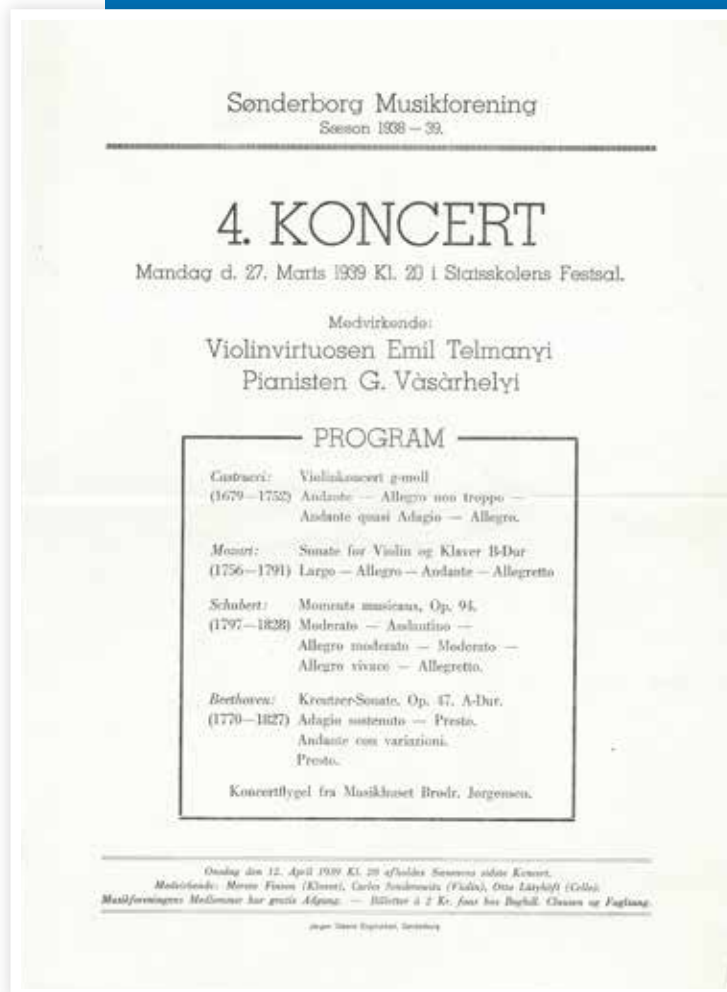
Kongen søgte at bane sig vej hen til Podiet, men det lykkedes ham ikke, da han blev omringet af en voldsom Menneskemængde, der blev ved med at trykke ham i Haanden.

De følgende koncerter er beskrevet i protokollen med "spids og sirlig skrift", sommetider desværre ret ulæseligt!

Det ældste trykte program der findes i foreningens gamle arkiver er fra en koncert i 1939.

Det blev besluttet at holde pause i årene under 2. verdenskrig.

PROGRAM

for

SØNDERJYLLANDS SYMFONIORKESTER'S

Koncert 27.

paa »Sønderborghus« i Sønderborg den 28. Marts 1947

Dirigent: *Håkon Elmer*

Solist: *Kgl. Kammersangerinde Edith Oldrup*

Program:

J. Haydn: Symfoni i D-Dur (Uret)

- a) Adagio-Presto
- b) Andante
- c) Menuetto-Allegretto
- d) Finale-Vivace

L. Cherubini: Ave Maria

G. F. Händel: Galatheas Arie af Op. »Aciss og Galathea«

W. A. Mozart: Despinas Arie af Op. »Cosi fan tutte«

W. A. Mozart: Ouverturen til »Bortførelsen fra Seraillet«

P. Høise: Aases Sange af Op. »Drot og Marsk«

- 1) Jeg beder for hver Vandringsmand
- 2) Det var sig Humleranken

Fr. Schubert: Symfoni Nr. 5 i B-Dur

- a) Allegro
- b) Andante con moto
- c) Menuet-Allegro molto
- d) Allegro vivace

Sønderjyllands Symfoniorkester har spillet en stor rolle i Musikforeningens liv. I 1947 gav orkestret koncert under ledelse af Haakon Elmer, som også i en årrække var Musikforeningens formand.

Joseph Haydns symfoni »Uret« bliver af det nuværende Sønderjyllands Symfoniorkester igen spillet ved jubilæumskoncerten den 28. september! Mere om kontakten med symfoniorkesteret, se side 17.

I slutningen af 1940'erne kom der for alvor gang i koncertplanlægningen. Der berettes om mange succesfulde koncerter, og det nævnes regelmæssigt at der var fuldt hus. Antallet af koncerter i en sæson var i begyndelsen fire, i dag ligger tallet på seks. Musikforeningen har i årenes løb engageret utallige kendte så vel som mindre kendte musikere. Det ville føre for vidt og blot blive en opremsning at nævne dem alle, så derfor vises her nogle gode eksempler.

De tidligst nævnte musikere var, som det den gang var skik og brug, forsynet med titel f.eks. Kgl. Hofpianistinde, Kammersanger, eller Kgl. Kapelmusikus, og altid med Herr, Fru eller Frk.

I 1930'erne spillede den ungarskfødte violinist **Emil Telmányi** flere gange i Musikforeningen. Han var bosat i Danmark og i øvrigt gift med Carl Nielsens datter Anne Marie. Telmanyi gav senere, i 1960 koncert sammen med sin musikerfamilie.

En særlig trofast gæst var pianisten **Georg Väsàrhelyi**, ligeledes ungarsk og bosat i Danmark – se program side 8. Han vendte tilbage til Musikforeningen i 1960 og i 1999 dvs. som 84-årig, 60 år efter sin første koncert i Sønderborg!

Pianister, som gerne nævnes som nummer to på programmet er akkompagnatørerne, og en af dem der ofte besøgte Sønderborg var **Kjell Olsson**. Han ledsagede hovedsagelig sangere, og i Sønderborg var det bl.a. **Ellabelle Davis** (som i programmet fra 1950 får titlen "negersangerinde"), **Norma Procter**, **Else Brems**, **Kim Borg**, **Kurt Westi** og **Edith Guillaume**. **Lone Koppel** sang i 1965 i Musikforeningen, ledsaget af sin far, komponist og pianist **Herman D. Koppel**.

Der har været mange solopianister, og en af de berømte var den danske **Victor Schiøler**. Som noget særligt kan det nævnes, at det lykkedes at engagere **Vladimir Ashkenazy** i 1995 og 1999. Glemmes skal bestemt heller ikke tre danske kvindelige pianister: **Amalie Malling**, **Elisabeth Westenholz** og **Anne Øland**.

En forholdsvis ukendt pianist fortjener også at blive nævnt: den russiske **Alexei Korobov** var to gange i Sønderborg. Han kom langvejs fra, idet han boede 1000 km øst for Moskva, og turen hertil foregik begge gange med tog og bus!

To verdenskendte cellister har gæstet Sønderborg: den franske **Maurice Gendron** og danske **Erling Bløndal Bengtsson**.

I 1969 blev Musikforeningens 50-års jubilæum fejret med en koncert med **Vestjysk Kammerensemble**, Danmarks første professionelle kammermusikensemble. Ensemblet, der nu hedder Esbjerg Ensemble var blevet grundlagt to år tidligere på komponisten Peder Holms initiativ. Peder Holm var rektor for det lille konservatorium i Esbjerg, og de ti musikere skulle besætte førstepladserne i Vestjysk Orkester, undervise på konservatoriet og spille så megen kammermusik som muligt. En genial idé i en landsdel langt fra København.

Den verdensberømte pianist Annie Fischer spillede i 1956

Kirsten Schultz sang i 1962 akkompagneret af sin mand, komponist Svend S. Schultz

Collegium Danicum

Collegium Danicum, medlemmer af Sønderjyllands Symfoniorkester i 1986

Andre nævneværdige ensembler, som har gæstet Sønderborg: **Den Danske Kvartet**, **Københavns Strygekvartet**, **Leipziger Streichquartett**, og ikke mindst **Vlach Kvartet Prag**, som har været her flere gange. Af blæserensembler kan nævnes **Den Danske Blæserkvintet** og **London Wind Trio**. I forbindelse med Musikforeningens 75-års jubilæum i 1994 spillede soloklarinettist i Berliner Filharmonikerne **Karl Leister** Johs. Brahms klarinetkvintet sammen med den danske **Zapolski Kvartet**.

To større ensembler udover symfoniorkestret der har gæstet Musikforeningen er **Concerto Copenhagen** og **Concerto Köln**, som begge på fremragende vis hovedsagelig spiller barokmusik.

Menuhin Festival Piano Quartet i 2007

Af koncerter med lidt usædvanlig besætning fra de seneste år kan nævnes:

Kontrabas og klaver spillet af Sophie Lücke og Dinis Sousa fra Tyskland.

Celli Family, som bestod af 8 cellister fra NDR Radiophilharmonie i Tyskland.

En **Cellogruppe fra Det Jyske Musikkonservatorium**, hvoraf en af de unge studerende var Martha Petri, datter af den tidligere formand for Musikforeningen Jens Petri.

Shlechte Kapelle med solooboist i Det Kgl. Kapel Henrik Goldschmidt i spidsen fortjener også omtale. Der blev spillet klezmer, dvs. jødisk folkemusik og egne kompositioner. Henrik Goldschmidt har siden etableret ”Middle East Peace Orchestra” og oprettet en musikskole i København, der tilbyder gratis undervisning til børn og unge, som af sociale eller økonomiske grunde ellers ikke havde fået chancen.

En spændende og anderledes koncert var ligeledes **Clara – indre stemmer**, hvor Clara og Robert Schumanns virke blev fortolket i både ord og toner af skuespilleren Katrin Weisser og Jalina klavertrio.

Koncerter med konservatorieelever: Et af de mange forsøg på også at lokke unge mennesker til Musikforeningens koncerter var at invitere elever fra landets musikkonservatorier. For de kommende, endnu ikke færdiguddannede unge musikere var det en mulighed for at øve sig i at optræde for et ’rigtigt publikum’ udenfor konservatoriets trygge vægge, og for publikum var det en mulighed for at følge de unge mennesker i deres uddannelse.

Niveauet var overalt meget højt. En sjov detalje var at mange af eleverne ikke havde så meget rutine i sceneoptræden, f.eks. i hvordan man modtager publikums applaus eller hvordan man gør sin entré på scenen.

I årene 2005-08 havde Musikforeningen besøg fra konservatorierne i Esbjerg, Aalborg, Odense og Aarhus.

Spillesteder ▶

Riddersalen på Sønderborg Slot

Riddersalen på Sønderborg Slot har Musikforeningen benyttet siden 1974, og i dag er det udelukkende i dette smukke rum koncerterne finder sted. Det er fantastisk at kunne tilbyde så god en koncertsal med en fremragende akustik og historisk atmosfære, hvilket er til stor glæde for både musikere og publikum.

Koncerterne blev i begyndelsen afholdt på Sønderborghus. Den imponerende bygning fra 1914, der var opført som et dansk forsamlingshus, er tegnet af Martin Nyrop, Københavns Rådhus' arkitekt.

Det nyopførte Sønderborghus

Salen på Sønderborghus – dog ikke med koncertpublikum!

Festsalen på Sønderborg Statsskole

Mange koncerter fandt sted i Statsskolens festsal i en lang årrække fra 1940'erne.

I 1950'erne og frem til 1962 blev det nu nedlagte Teaterhotel benyttet. Det lå i Perlegade, hvor nu Wohlenbergs Vinhandel befinder sig.

Fra 1977 blev der spillet mange koncerter i det nyopførte Musikhus på Skovvej, nu Sønderborg Musikskole.

Teaterhotellet i Perlegade

Salen i Teaterhotellet

Musikhuset på Skovvej

Formænd gennem tiderne

1919

Boghandler Andreas Clausen

1922

Købmand Chr. Knarhøj

1933

Stadsingeniør C. Nyholm

1937

Organist og dirigent Haakon Elmer

1946

Oberstinde Olga Pedersen

1966

Lektor Oluf Bach

1971

Fru dommer Inger Heurlin

1973

Rie Rytter

1987

Jens Petri

2003

Sus Beckedorf

Samarbejdspartnere

Musikforeningen optræder i sin programlægning ikke altid som solist, men har derimod nogle gode partnere at arbejde sammen med:

Sønderjyllands Symfoniorkester

I 1936 dannede en kreds af private musikudøvere et strygeorkester, som senere blev til Sønderborg Symfoniske Orkester, og med omdannelsen til selvejende institution i 1946 fik det sit nuværende navn Sønderjyllands Symfoniorkester.

Dirigent for orkestret helt frem til 1965 var Haakon Elmer, der som ganske ung lige var kommet til Sønderborg for at blive organist i Sct. Marie Kirke. Allerede i 1937 blev Haakon Elmer formand for Musikforeningen, og der har lige siden været en tæt kontakt mellem de to institutioner. Der er tradition for at der i Musikforeningens bestyrelse altid sidder et medlem af symfoniorkestret.

Af de gamle programmer fremgår det at symfoniorkestret i årene efter 2. verdenskrig og frem til midten af 1960'erne regelmæssigt spillede til Musikforeningens koncerter. Herefter var der sikkert andre opgaver for orkestret efter den skelsættende udnævnelse til landsdelsorkester i 1963. Adskillige af Symfoniorkestrets medlemmer har gennem årene medvirket ved Musikforeningens koncerter.

Sønderjyllands Symfoniorkester i 1947

Dansk-tysk Selskab af Musikvenner af 1998

”Dansk-Tysk Selskab af Musikvenner af 1998” blev stiftet for godt 20 år siden. Navnet dækker over en sammenslutning bestående af de to musikforeninger Verein der Musikfreunde Flensburg og Sønderborg Musikforening samt mindretallets kulturudvalg i Bund Deutscher Nordschleswiger og Sydslesvigsk Forening.

Stiftelsen af Dansk-Tysk Selskab blev festligholdt med en koncert i maj 1998 på Sønderborg og på Glücksborg Slot, hvor medlemmer af Sønderjyllands Symfoniorkester og Schleswig-Holstein Landessinfonieorchester medvirkede.

De fire foreninger er gået sammen for at pleje og fremme musiklivet på begge sider af grænsen, et vigtigt grænseoverskridende kulturelt samarbejde. Desuden har selskabet sat sig som mål at præsentere og støtte talentfulde unge mennesker. Der har været fine koncerter med musikskoleelever fra Flensburg, Aabenraa og Sønderborg med titlen ”Spil uden grænse/ Spiel ohne Grenze”.

I 2015 udgjorde selskabet en jury og uddelte priser til musikskoleelever ved Dansk-Tysk Musikskoledag i Aabenraa. Der bliver hvert år arrangeret en rejse til en europæisk storby, første gang i 1998 til Wien, senere til f.eks. Paris, Budapest og Venedig. I 2019 gik turen til Prag.

Der har indtil nu været arrangeret 15 fælles koncerter, og selskabets jubilæumskoncerter er følgende:

2003: En sekstet, bestående af professionelle og amatørmusikere: Birgit Bauer, violin, Claus-Michael Friemuth, bratsch, Bente Stender, cello, Peter von der Osten, kontrabas, Jens Petri, klarinet, og Brita Schmitz-Hübsch, klaver.

2008: Musikskoleelever fra Sønderborg og Flensburg

2013: Trio con Brio

2018: Ensemble MidtVest

Verein der Musikfreunde Flensburg og

BUND DEUTSCHER

NORDSCHLESWIGER

Sønderborg Jazzclub

Musikforeningen har indgået et samarbejde med Sønderborg Jazzclub, og det har vist sig at være en rigtig god ide. Grænsen mellem de forskellige musikgenrer er ofte ret flydende, man hører efterhånden mange eksempler på "cross-over", hvor den klassiske musik bliver flettet ind i jazzsammenhæng og omvendt. I Sønderborg nyder vi godt af at publikum fra de to forskellige foreninger besøger hinandens koncerter.

Det begyndte i 1990'erne med en koncert med Thomas Clausens Trio, med trioens navngiver som pianist, Mads Vinding på bas og Alex Riel på trommer.

Senere en koncert med harpenisten Tine Rehling og Mikkel Nordsø på guitar. Nogle år derefter improviserede pianisten Carsten Dahl sig på betagende vis gennem en hel koncert. Der har også været en koncert med "Kirin Winds", blæserkvintetten fra Sønderjyllands Symfoniorkester, der spillede sammen med to jazzmusikere, og senest kunne man opleve pianisten Michael Sunding og bassisten Mads Vinding, som improviserede over sange af Carl Nielsen. Disse to fantastiske musikere spiller igen ved en af jubilæumskoncerterne.

Et særligt samarbejde

Det kræver flid og talent at blive et kendt navn i musikken, men det gælder også om at have et godt instrument, og for strygernes vedkommende er det vigtigt at have nogle gode strenge. Tidligere violinist i Sønderjyllands Symfoniorkester Laurits Larsen, manden bag Larsen Strings A/S, har gjort det til sin livsopgave at fabrikere strenge. Han har opbygget en stor virksomhed i Sønderborg, og hans produkt er kendt over hele verden.

Laurits Larsen møder på sine talrige forretningsrejser mange musikere, og det nyder Musikforeningen godt af. Laurits Larsen har gennem nogle år inviteret musikere fra hele verden til at give koncert i Sønderborg med Musikforeningen som arrangør.

Med Laurits Larsen som sponsor har følgende musikere spillet i løbet af de sidste 13 år: Bonian Tian, cello (Kina) med Katarzyna Kluczynska, klaver (Polen) Cihat Aşkin, violin /Tyrkiet) med Can Okan, klaver (Tyrkiet) Josef Špaček, violin (Tjekkiet) med Marie Vigilante, klaver (Tjekkiet) Trio Wien: Holger Groh, violin (Østrig), Jørgen Fog, cello (Danmark) og Yoko Fog Urata (Japan).

I jubilæumsæsonen ser vi frem til at høre den verdensberømte hollandske violinist Isabelle van Keulen, som sammen med tre kollegaer vil spille værker af Joh. Seb. Bach for derefter at gå over til at spille tango!

LARSEN STRINGS A/S

Andre gode partnere

Musikforeningen har kontakt med nabeforeningerne i Tønder, Haderslev, Aabenraa og Flensborg. Medlemmerne i disse foreninger (incl. Sønderborg) får rabat når de besøger hinandens koncerter.

Endelig kan det nævnes at Musikforeningen er medlem af Sammenslutningen af Danske Musikforeninger (SDM). Denne paraplyorganisation, der består af 35 musikforeninger, medvirker til at gøre det nemmere at få udenlandske musikere til Danmark, idet flere medlemsforeninger gennem dette netværk kan gå sammen om at arrangere en turné rundt i landet. Desuden er der lavet en aftale med KODA som tilgodeser både foreninger og komponister økonomisk.

Flygelet i Riddersalen ankommer

Flygel

Flygelet, der benyttes ved koncerterne i Riddersalen blev i 1998 indkøbt af Musikforeningen og Sønderborg Slot i fællesskab.

Det nye instrument, et Steinway koncertflygel blev indviet ved en festkoncert i juni 1998 af den tjekkiske pianist Bohudmila Jedličková, som spillede værker af Ludwig van Beethoven, Leos Janaček og Friedrich Chopin.

Tidligere stod der et ældre Hornung og Møller-flygel i Riddersalen. Det var imidlertid ikke i så god en stand, at det kunne benyttes af professionelle pianister. Derfor blev koncerter med klaver henlagt til Musikhuset på Skovvej.

Endnu længere tilbage i tiden blev der lejet flygel til koncerterne i de forskellige sale. I de gamle programmer kan man læse, at et flygel blev stillet til rådighed af Brdr. Jørgensens Musikhandel, Sønderborg.

Musikforeningens medlemmer

Musikforeningen har gennem årene haft en trofast skare af medlemmer. Der var i begyndelsen både passive og aktive medlemmer, hvor de aktive var korsangere som medvirkede ved koncerterne. Der berettes i den gamle protokol om flere hundrede medlemmer. I 1935 faldt medlemstallet voldsomt, og bestyrelsen besluttede at nedsætte kontingentet, og det hjalp.

Citat fra generalforsamlingsreferat 1935: ... *dette er saa meget glædeligere, som mange af Provinsens Musikforeninger har maattet lukke, eller gaa over til Danseaftener med Musik, hvilket nødvendigvis maa sænke en Forenings kunstneriske Niveau, som det har været Bestyrelsens Bestræbelse at holde højt her i Sønderborg.*"

Det højeste antal medlemmer var omkr. 600 i begyndelsen af 1960'erne, men nogle år efter gik det stærkt tilbage. Det skyldtes nok til dels fjernsynet, som blev mere og mere udbredt.

I dag er der omkring 80 medlemmer, et antal som ligger på linie med mange af landets musikforeninger. Da der er utrolig mange kulturtilbud af forskellig art i vores landsdel, er trangen til at binde sig til et medlemskab nok blevet mindre. Men husk at det kan betale sig økonomisk at være medlem! De ældre medlemmer falder fra, og de unge lader vente på sig. Som teenager har man ofte andre musikinteresser, senere stifter man familie og har ikke tid til at gå til koncert, men før eller senere kommer vi alle i "musikforeningsalderen"!

Teknikken

Musikforeningen har også rent praktisk set bestræbt sig for at følge med tiden. Efterhånden som årene er gået er flere og flere tekniske indretninger blevet nødvendige: billetkøb gennem internettet, betaling med kreditkort eller mobilepay ved indgangen og reklame via Facebook. En velfungerende hjemmeside bestyres af Henning Faurby.

Belysningen er et problem i den historiske Riddersal. I mange år blev der stillet nogle store, lidt klodsede standerlamper frem, så både musikere kunne se deres noder og blive set af publikum. Senere blev der prøvet med halogenlamper, der måtte opgives på grund af strenge regler vedr. brandfare.

Der blev herefter opsat et midlertidigt lysanlæg i loftet, som skulle afmonteres efter hver koncert. Det var hjemmelavet, men viste sig at fungere så godt, at slottet lod sig inspirere af denne model og nu har investeret i et lignende professionelt lysanlæg. Det skal ganske vist også sættes op og tages ned før og efter en sæson - og der er højt til loftet i Riddersalen!

Priser

Koncerterne i Musikforeningen kan opleves til favorable priser. Naturligvis er priserne steget gennem de mange år siden 1920'erne, da aktive medlemmer betalte fem kr. og passive seks kroner for en sæson. Man betalte den gang udover kontingentet et mindre beløb for hver koncert. Men priserne steg kun langsomt, og så sent som i 1956 betalte man 10 kr. for en sæson. Man kunne oven i købet få lov at betale i to rater.

Fra 1990 betalte man kun medlemskontingent og havde dermed gratis adgang til alle koncerterne. I dag koster et medlemskab 500 kr., og en billet til en enkelt koncert 150 kr. Pensionistrabat er for længst ophørt, da de fleste tilhørere alligevel ikke er helt unge ....

Tak til de mange der har støttet Musikforeningen økonomisk: Augustinus Fonden, Dansk Kultursamfund, Fabrikant Mads Clausens Fond, Knud Højgaards Fond, Larsen Strings, Linak, Aage og Johanne Louis-Hansens Fond, Statens Kunstråd, Sønderborg Kommune

Tak til Wohlenbergs Vinhandel, som siden 2007 har sørget for et glas vin i koncerternes pause. Publikum er glad for at kunne nyde de udsøgte vine, som endda bliver skænket i rigtige glas!

En særlig tak til personalet på Sønderborg Slot, som altid yder den bedst tænkelige hjælp.

Sus Beckedorf
i samarbejde med bestyrelsen og andre venner

Dansk Kultursamfund
af 1910

FABRIKANT MADs CLAUSENS FOND

Knud Højgaards Fond

- GRUNDLAET 1944 -

Sønderborg

Jubilæumssæsonens koncerter

Efterår 2019

Sønderjyllands Symfoniorkester

**Lørdag den
28. september 2019**

kl. 16.00, Riddersalen,
Sønderborg Slot

Medsponsor

DR Vokalensemble

**Lørdag den
2. november 2019**

kl. 16.00, Riddersalen,
Sønderborg Slot

Michael Sunding, klaver
Mads Vinding, bas

**Lørdag den
23. november 2019**

kl. 16.00, Riddersalen,
Sønderborg Slot

Forår 2020

Den Danske Strygekvartet

**Lørdag den
25. januar 2020**

kl. 16.00, Riddersalen,
Sønderborg Slot

Frøya Gildberg, sopran
Hanne Hokkerup, klaver
Troels Torstein, klarinet

**Lørdag den
22. februar 2020**

kl. 16.00, Riddersalen,
Sønderborg Slot

Isabelle van Keulen Ensemble

**Lørdag den
28. marts 2020**

kl. 16.00, Riddersalen,
Sønderborg Slot

LARSEN STRINGS A/S

100 år

1919 - 2019